

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Ajankohtaista Opetushallituksesta

OPSO ry syysseminaari 29.- 30.10.2018

Riikka Vacker
opetusneuvos

Koulutuksen arviointi ja laadunhallinta

Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2018, 126 §:

- ✓ Koulutuksen järjestäjän **tulee arvioida** järjestämiään tutkintoja, koulutusta ja muuta toimintaa sekä niiden **laatua ja vaikuttavuutta**.
- ✓ Koulutuksen järjestäjä **vastaa** järjestämiensä tutkintojen, koulutuksen ja muun toiminnan **laadusta ja laadunhallinnan jatkuvasta parantamisesta**.
- ✓ Koulutuksen järjestäjän on myös säännöllisesti osallistuttava ulkopuoliseen toimintansa ja laadunhallintajärjestelmiensä (* arviointiin sekä julkistettava järjestämänsä arvioinnin keskeiset tulokset).

*) Koulutuksen järjestäjä päättää itse laadunhallintajärjestelmästä

Koulutuksen järjestämisen laadunhallinta

Kansallisella tasolla:

- Lait ja asetukset
- Tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa
- Tutkintojärjestelmä (ml. tutkintojen perusteet)
- Rahoitusjärjestelmä ml . vaikuttavuusrahoitus ja seurantajärjestelmät
- Työelämätoimikunnat
- Kansallinen arviointi
- Tuki koulutuksen järjestäjien laadunhallintaan, ammatillisen koulutuksen laatustrategia, laatupalkinto, vertaisarviointikriteerit jne.

Työelämätoimikunnat laadun varmistajina

Laki ammatillisesta koulutuksesta 120 §

- ✓ Osallistuu **näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadun varmistamiseen** ja toimittaa tiedot havaitsemistaan puutteista opetus- ja kulttuuriministeriölle sekä **pyynnöstä antaa** opetus- ja kulttuuriministeriölle **lausuntoja** koulutuksen järjestäjäkohtaisesti tutkinnoittain eriytyvistä **osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmista**;
- ✓ Osallistua ammatillisen koulutuksen **tutkintorakenteen sekä ammatillisten tutkintojen ja niiden perusteiden kehittämiseen** yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen kanssa; ja
- ✓ Käsittelee lain ammatillisesta koulutuksesta 55 §:ssä tarkoitetut tutkintokoulutuksen **opiskelijan osaamisen arviointia koskevat oikaisupyynnöt**.

Työelämätoimikunnat tekevät laadunvarmistusta...

- ✓ seuraamalla ammatillisten tutkintojen järjestämistä valtakunnallisen palaute-, seuranta- ja arviointitiedon avulla,
 - ✓ tekemällä tarvittaessa vierailukäyntejä näyttöympäristöihin
 - ✓ tuottamalla vuosittain tietoa näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta omalla toimialallaan.
-
- Työelämätoimikunnat ovat Opetushallituksen yhteydessä toimivia luottamustoimielimiä, jotka toimivat virkavastuulla. OPH kouluttaa työelämätoimikunnat laatutyöhön joulukuussa 2018.

Työelämätoimikuntien vierailukäyntien lähtökohdat

- Työelämätoimikunnat arvioivat koulutuksen järjestäjän toimintaa, ei yksittäisen opiskelijan osaamista.
- Laadunvarmistustyö tulee olla suunnitelmallista toimintaa.
- Vierailukäynti voi perustua mm. opetus- ja kulttuuriministeriöltä tulleeseen pyyntöön, palaute-, seuranta- ja arviointitietoon sekä työelämätoimikunnalle tulleisiin oikaisupyyntöihin.
- Vierailukäynnistä tuotetaan **raportti, jossa on keskeiset havainnot, vahvuudet ja kehittämiskohteet**
 - Mikäli todetaan selkeitä puutteita koulutuksen järjestäjän toiminnassa, on koulutuksen järjestäjälle syytä varata mahdollisuus antaa oma vastineensa.

Valtakunnallinen palaute-, seuranta- ja arviointitieto

- Kansallinen opintosuoritus- ja tutkintotietorekisteri Koski
- eHOKS-palvelu (työsuunnitelman mukaan käyttöön 2019)
- Kansallinen koulutuksen arviointikeskus Karvi: oppimistulosten arviointi
- Valtakunnallinen opiskelijapalautejärjestelmä ARVO: Amiskyselyt
- Valtakunnallinen työelämäpalautejärjestelmä (käytössä vuonna 2020)
- Opetushallinnon tilastopalvelu vipunen.fi
- Valtakunnallinen työelämäpalveluiden palautejärjestelmä, TEM

Vertaisarvioinnin kriteerit ammatillisen koulutuksen laadunhallintaan

- **Koulutuksen järjestäjän sisäiseen ja koulutuksen järjestäjien keskinäiseen laadun arviointiin**
- Valmisteltu ja pilotoitu yhteistyössä koulutuksen järjestäjien laatuverkoston kanssa; valmistuu 2018 aikana
- Yksi kriteeristö koko ammatilliseen koulutukseen
- Auttaa tunnistamaan vahvuuksia ja kehittämistarpeita

Vertaisarvioinnin kriteerit: arviointialueet

- Tutkintojen ja koulutuksen järjestämisen suunnittelu; sis. mm. **työpaikalla järjestettävän koulutuksen suunnittelu**
- Hakeutuminen ja opiskelijaksi ottaminen
- HOKSin laadinta, seuranta ja päivittäminen
- Osaamisen hankkiminen
- Oppimisympäristöt
- **Työpaikalla järjestettävä koulutus (sis. oppisopimuksen ja koulutussopimuksen)**
- Osaamisen osoittaminen, arviointi ja todentaminen
- Tutkintojen ja koulutuksen tuloksellisuus ja vaikuttavuus
- Strateginen suunnittelu
- Johtaminen
- Asiakkuuksien, kumppanuuksien ja sidosryhmäyhteistyön hallinta
- Henkilöstösuunnittelu ja -johtaminen
- Opiskelijoiden hyvinvointi, vuorovaikutus ja osallistuminen
- Tiedonhallinta
- Laadunhallinta

Työpaikalla järjestettävän koulutuksen indikaattorit (luonnos)	Esimerkkejä arviointikriteereistä
Työpaikalla järjestettävää koulutusta koskevat tavoitteet ja linjaukset	Miten varmistetaan asiakaslähtöisyys ym.
Työpaikalla järjestettävän koulutuksen suunnittelu	Sopimusten teon edellytykset, vastuut, menettelyt mahdollistaa yksilölliset opintopolut, resurssointi suhteessa tavoitteisiin ym.
Työpaikalla järjestettävän koulutuksen kumppanuudet ja muu yhteistyö	Menettelytavat työelämäkumppanuuksien rakentamiseen, työpaikkaohjaajakoulutus, menettelytavat varmistaa työpaikan kanssa opinjen eteneminen suunnitellusti ym.
Työpaikalla järjestettävän koulutuksen opiskelijakohtaisuus	Työtehtävien ammattitaitovaatimusten mukaisuus, työpaikan soveltuvuus opiskelijalle ym.
Sopimukset: koulutussopimus ja oppisopimus	Laadinta, seuranta, edellytysten varmistaminen, menettelyt joustaviin siirtymiin, ym.
Ohjaus ja tuki työpaikalla	Ohjausosaaminen ja siihen resurssointi, menettelyt varmistaa opiskelijan saama ohjaus ja palaute ym.
Osaamisen osoittaminen	Arviointiosaamisen varmistaminen, näytön suunnittelu ym.
Seuranta ja arviointi	Kerätään kattavasti palautetietoa ja muuta seuranta-, arviointi- ja tulostietoa
Parantaminen	Menettelytavat kehittää ym.

Valtionavustuksia haussa		Hakuaika päättyy
Pilottihankkeiden käynnistämiseksi toisen asteen opiskelijoiden oppimateriaali- ja työvälinekustannusten alentamiseksi	2 M€ ammattilliseen koulutukseen	15.11.2018 klo 16:15
Osaamisperusteisuuden, asiakkuuksien ja kumppanuuksien johtamiseen	4 M€	21.11.2018 klo 16:15
Tulossa: Ammatillisen koulutuksen laadunhallinnan kehittäminen		Ks.oph.fi

Valtionavustus (tulossa 2018):

Ammatillisen koulutuksen laadun kehittäminen

- Tavoitteena on tukea koulutuksen järjestäjiä uuden lainsäädännön tavoitteita tukevan toiminnan laadunhallinnassa, ml. Laadunhallintajärjestelmän kehittäminen
- Hankkeet toteutetaan yhteistyöverkostoissa
- **Painopisteet;** haku voi kohdistua yhteen tai useampaan:
 1. Laadunhallintajärjestelmän päivittäminen uuden ammatillisen koulutuksen lainsäädännön tavoitteiden suuntaisesti
 2. Työpaikalla järjestettävän koulutuksen laadunhallinta
 3. Palautejärjestelmien avulla saadun tiedon jakaminen, hyödyntäminen ja palautetiedon pohjalta tapahtuva kehittäminen
 4. Koulutuksen järjestäjien välinen vertaisoppiminen ja laatukulttuurin vahvistaminen

Työelämäpalaute

- Valmistelu käynnistyy 2018
- Avoimia kysymyksiä, mm.
 - ✓ keneltä kysytään
 - ✓ mitä kysytään
 - ✓ milloin kysytään
 - ✓ mitä halutaan mitata ja seurata laadun näkökulmasta

Työpaikalla järjestettävän koulutuksen webinaarit to 15.11.2018 klo 9:30-11:30 ja pe 16.11.2018 klo 12:00-14:00

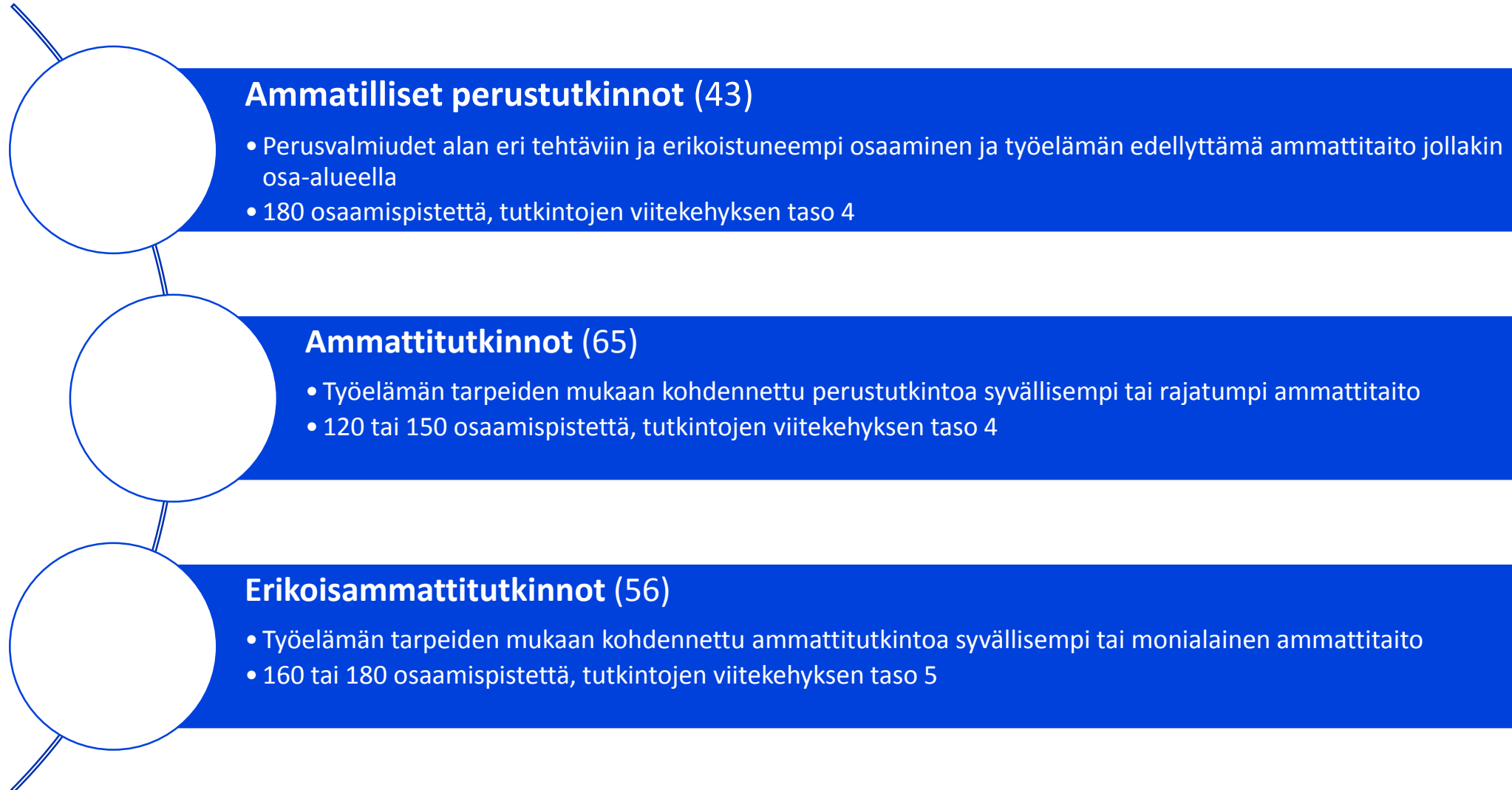
- Erityisenä teemana on ammatillisen koulutuksen yhteistyö työvoimakoulutuksen kanssa sekä ammattiin opiskelevien ulkomaan opintojaksot
- Molemmat webinaarit ovat samansisältöisiä ja niissä vastataan molempiin tilaisuuksiin ennakkoon saatuihin kysymyksiin. Kysymyksiin vastaavat asiantuntijat Työ- ja elinkeinoministeriöstä, Opetus- ja kulttuuriministeriöstä sekä Opetushallituksesta.
- Ennakkokysymyksiä voi lähettää maanantaihin 31.10. asti tämän linkin kautta:
<https://link.webropolsurveys.com/S/856194E4D66B56D6>
- Webinaareihin voi ilmoittautua maanantaihin 12.11. klo 10:00 asti tämän linkin kautta:
<https://link.webropolsurveys.com/S/55D267CEBE832901>

Toisen asteen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusopas

- Työryhmässä OPH, STM, OM, Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto, Tasa-arvovaltuutetun toimisto
- Laaja kuulemistilaisuus keväällä 2018
- Valmistuu 2018 loppuun mennessä
- Koulutustilaisuudet alkuvuodesta 2019: Helsinki, Tampere, Jyväskylä, Oulu yhteistyössä ammatillisten opettajakorkeakoulujen *Tasa-arvoa ja reformia* – hankkeen kanssa

Ammatillisen koulutuksen tutkintorakenne 1.1.2019

Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta 680/2017

Muutokset tutkintorakenteeseen 2020

- Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto poistuu 31.7.2020
- Tieto- ja tietoliikennetekniikan ammattitutkinto ja erikoisammattitutkinto poistuvat 31.12.2020
- Teollisuusalojen työnjohdon erikoisammattututkinnon nimi tuotannon esimiestyön erikoisammattututkinnoksi (1.1.2019)

Tutkinnon perusteiden uudistamisen seuranta

- Valmisteilla olevat perusteet ja vastuuhenkilöt sekä lausuntopyynnöt löytyvät:
 - https://www.oph.fi/reformintuki/tutkinnot/uudistuvat_tutkintojen_perusteet
- Valmistuneet tutkinnon perusteet ePerusteet-palvelussa
 - <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi>

eHOKS-palvelun kehittäminen etenee

- Palvelun tarkoitus tukea opiskelijan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman laadintaa sekä parantaa tiedon näkyvyyttä ja liikkuvuutta eri toimijoiden välillä
- 1. vaihe käytössä 2019 alussa; ensimmäisessä vaiheessa keskitytään erityisesti tiedonsiirron ja tiedon näkyvyyden rakentamiseen
- Tehdään osaksi Opintopolku-palvelukokonaisuutta
- Lisätietoa: <https://confluence.csc.fi/display/OPHPALV/eHOKS+--+hanke>

AMOSAA-työkalu

- Koulutusten toteutussuunnitelmien teko ja julkaiseminen
 - ePerusteet → Ammatillinen koulutus → Koulutuksen järjestäjät
 - <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/selaus/kooste/ammattillinenkoulutus?hakutyyppe=jarjestajat>
- Mahdollistaa myös osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelman laadinnan

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Kiitos

www.oph.fi/reformintuki

reformintuki@oph.fi

Tilaa uutiskirje: <http://uutiskirje.oph.fi/>

